View the original article

ДОНБАС

Росія за рік не змогла взяти Костянтинівку. Оборона триває: пояснюємо її значення

Світлана Кузьменко Донбас.Реалії

12 листопада 2026, 15:47

Український військовослужбовець ховається від російського бойового безпілотника. Костянтинівка, Донецька область, 20 грудня 2025 року

Коротко

- Як змінилась роль Костянтинівки за понад рік боїв?
- Як утримання міста вплинуло на плани Росії з захоплення всього Донбасу?

- Скільки ще Сили оборони зможуть тримати оборону Костянтинівки – і які наслідки може мати її втрата?

За трохи ніж рік боїв Росії вдалось майже повністю зруйнувати Костянтинівку, але не захопити – попри заяву президента РФ Володимира Путіна про окупацію міста ще на початку липня 2026 року. За різними оцінками, російські військові контролюють від кількох відсотків до половини міста, більшість його території – «сіра зона». Повне захоплення Костянтинівки заперечують навіть деякі російські навколовоєнні пабліки.

Проте ситуація для оборонців міста дійсно важка. До Костянтинівки масово і систематично просочуються російські штурмовики, у «малому небі» активно працюють дрони, у «великому» – авіація, яка стирає забудову бомбами.

Серед оглядачів та аналітиків немає єдиної думки, яке значення у війні зараз має місто, яке американський Інститут вивчення війни (ISW) зараховує до «поясу фортець» Донбасу. Але битва за Костянтинівку триває – і наразі ні її тривалість, ні результат не можна вважати визначеними.

Багатоповерхівки та церква у Костянтинівці, пошкоджені внаслідок російських ударів, 12 грудня 2025 року. Кадр із відео, знятого дроном бригади Департаменту патрульної поліції «Хижак»

Костянтинівка: «виконати своє головне завдання противнику не вдалося»

Бої за Костянтинівку Донецької області – до повномасштабного вторгнення Росії промислове місто з понад 67 тисячами жителів – тривають трохи більше року.

Перших російських піхотинців у місті почали фіксувати в кінці жовтня 2025 року – тут на початковому етапі Росія використала тактику інфільтрації, яку вже випробувала у Покровську та його місті-супутнику **Мирнограді**.

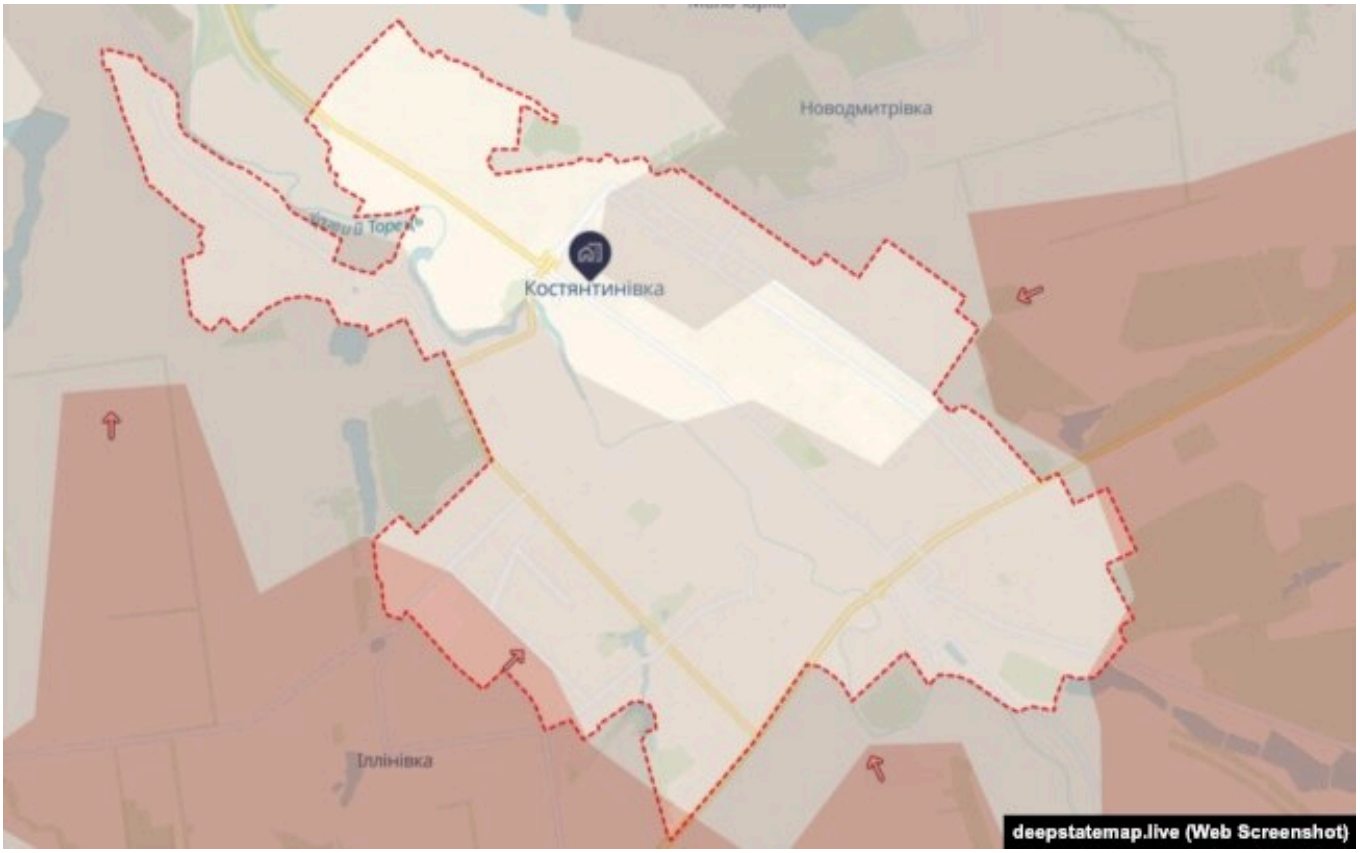
▸ **Що являє собою російська тактика просочування**

У червні 2026-го в Костянтинівці почалися міські бої, і вже 3 липня Путін заявив, що над містом «встановлено російський контроль». **Проте ні тоді, ні досі це твердження не відповідає дійсності** – численні дані об'єктивного контролю, аналіз осінтерів та свідчення українських військових свідчать про те, що бої тривають.

Генеральний штаб ЗСУ не коментує ситуацію на напрямку, що є звичним підходом комунікації стосовно ситуації на фронті. У зведеннях відомство регулярно повідомляє про атаки армії РФ на флангах оборони Костянтинівки, напрямок стабільно перебуває у трійці найгарячіших.

Різні проєкти та аналітики дають різні оцінки ситуації в місті станом на кінець жовтня – початок листопада:

- французький OSINT-аналітик **Клеман Молен** каже, що «росіяни мають перевагу приблизно на 50% території міста (хоча це не означає міцного контролю чи налагодженої логістики), тоді як українці мають перевагу приблизно на 15%, а решта 35% залишаються спірною територією».
- Інститут вивчення війни (ISW) заявляє, що армія РФ «просунулась» на приблизно 36% території Костянтинівки, ще на 39% – «просунулися або інфільтрувалися», відповідно, Сили оборони продовжують контролювати близько 24%;
- український проєкт DeepState на своїй мапі як захоплені позначає 5-6%, «сіра зона» займає до 80%, решта території міста без кольору – тобто там стабільної фіксації російських штурмовиків немає.

Костянтинівка на мапі DeepState станом на 10 листопада 2026 року

Те, що Росія не захопила Костянтинівку повністю, пишуть навіть деякі російські навколовоєнні блогери. Приміром, телеграм-канал «Сливочный каприз» вказує, що 5 листопада (за пів року після заяви Путіна про захоплення) у місті відбуваються «позиційні бойові дії». А на його мапі як непідконтрольна армії РФ позначена частина міста на північному заході.

Ще коли у червні почалися міські бої, частина експертів не виключала, що оборонцям невдовзі доведеться відійти з міста. На такі прогнози були підстави:

- Російські військові постійно просочувались, намагаючись сховатись і не виявляти себе, поки не підтягнуться вже їхні оператори БПЛА. Таким чином противник поступово нарощував свою присутність включно з дроновою складовою;
- Водночас противник намагався дронами перерізати логістику українському гарнізону у місті;
- Також авіація КАБами руйнувала забудову, а отже, і позиції захисників.

Більше про те, як це відбувалось, у матеріалі «Дамба на стадії тріщин». Що відбувається в Костянтинівці – на тлі «переломних» оцінок

Однак зараз, у листопаді, битва з Костянтинівку досі триває – хоча ситуація для її захисників справді важка.

> *«Противник зміг на окремих ділянках досягти низки тактичних результатів, однак виконати своє головне завдання – повністю зайняти основними силами своїх передових частин і підрозділів усе місто Костянтинівка – йому так і не вдалося. **Бої в самому місті тривають**, хоча в ньому присутні в досить значній кількості штурмові та малі піхотні групи противника»*, – пише у своєму огляді напрямку від 17 жовтня оглядач групи «Інформаційний спротив» **Костянтин Машовець**.

View the media content

> *«Наразі основні сили російських передових підрозділів усе ще перебувають на околицях Костянтинівки»*, – зазначає він.

За даними Машовця, ЗСУ продовжують утримувати під контролем низку кварталів Костянтинівки в північній і центральній частинах міста. Водночас російські

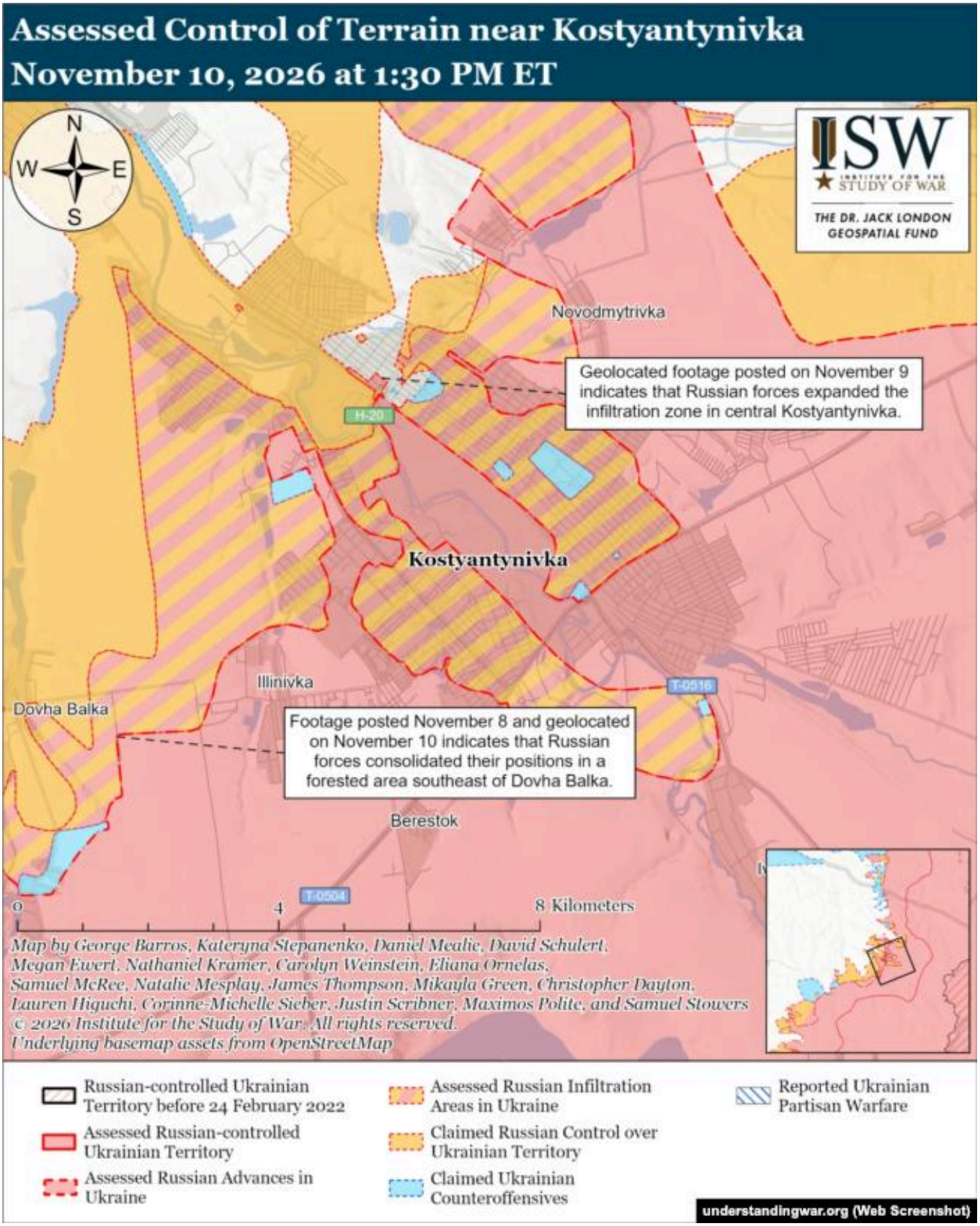
штурмові групи досить масово фіксуються в західній, південній і північно-східній частинах міста, і їхня кількість поступово збільшується.

Командування армії РФ докладає значні і цілеспрямовані зусилля, щоб реалії на землі почали відповідати заяві Путіна про нібито захоплення міста.

Костянтинівка зараз: армія РФ атакує, ЗСУ контратакує

На початку листопада своїх звітах аналітики ISW писали про:

- невдалі спроби російських військових «просунутись» у напрямку Костянтинівки (звіти за 3, 7 та 8 листопада).
- про ймовірне закріплення військових РФ на позиціях у північно-західній частині в самому місті (звіт за 4 листопада); цього ж дня про просування противника в Костянтинівці з цього напрямку повідомив DeepState (проєкт позначив збільшення «червоної зони» на південному заході, з боку села **Іллінівка**).
- що російські війська «нещодавно закріпили позиції на захід від Костянтинівки та провели інфільтраційні місії в самому місті» (звіт 10 листопада).

Костянтинівка на мапі ISW, оприлюдненої у звіті за 10 листопада 2026 року. Блакитним кольором позначені «заявлені контрнаступальні дії України»

> *«Цілком можна констатувати, що російський наступ триває. Так, досить повільно – за два місяці наполегливих і вельми «затратних» для себе боїв* ***вони змогли просунутися максимально на 7,5–8 км углиб оборони ЗСУ****. Однак слід розуміти, що це сталося на одному з ключових для всієї Слов'янсько-*

Краматорської наступальної операції противника напрямків – Костянтинівському», – зазначає Костянтин Машовець.

За визначенням Інституту вивчення війни, це «пояс фортець» – укріплені міста вздовж траси Н20, з яких Костянтинівка є його найпівденнішою опорою, а **Слов'янськ** – найпівнічнішою. Вони ж, а також **Добропілля** західніше, є останніми підконтрольними владі України великими містами Донбасу.

Що таке «пояс фортець»: коротко

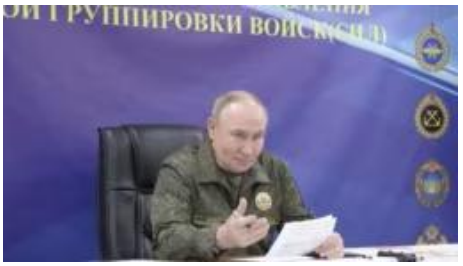
Але захисники міста також діють активно, намагаючись стримати противника.

> *«Українські війська також почали контратакувати на південний захід і південь від Дружківки – щонайменше з кінця вересня і протягом жовтня 2026 року, імовірно, щоб запобігти будь-яким спробам російських військ дістатися **Дружківки** з південного заходу», – зазначили в ISW.*

Український військовослужбовець із позивним **«Мучной»** 3 листопада у своєму телеграм-каналі повідомив, що на Костянтинівському напрямку українські захисники «продовжують працювати по флангах противника». За його даними, обстановка у **Новоселівці** (приватний сектор на північно-західній околиці міста) залишається динамічною.

> *«Нещодавно там відбулися чергові ураження ворожих сил. Судячи з наявних кадрів, під роздачу потрапило одразу декілька позицій противника, розташованих у цьому районі, – зазначає він. – Це свідчить про те, що **перебування ворожих підрозділів на відповідних рубежах не залишається поза увагою наших сил, а виявлені позиції отримують вогневе ураження**».*

«Мучной» додає, що українські військові «продовжують діяти з флангів, проводять атаки та створюють противнику додаткові перешкоди для закріплення».

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:
«Смертономіка» Путіна. Навіщо Росія приписує собі захоплення українських міст – версії

Який план Росії? І як можуть діяти Сили оборони?

> *«Російські війська, очевидно, намагаються продовжувати інфільтрацію з Костянтинівки безпосередньо до Олексієво-Дружківки, не завершуючи захоплення Костянтинівки й не вирівнюючи лінію фронту на південь від Олексієво-Дружківки», – вважають в ISW.*

Причиною цього може бути поспіх – тривала оборона Костянтинівки, а також українська операція «Вівальді», яка дозволила зрізати «клешню» російських військ на **Лиманському напрямку** (на північ від Лиману) затримує реалізацію задумів агресора.

«З огляду на той факт, що бої за Костянтинівку на сусідньому напрямку же затягнулися «понад усі плани й графіки», стає зрозуміло, що формування південного фасу (флангу) оперативного охоплення Слов'янсько-Краматорської агломерації, скажімо так, дещо затримується», – вказує оглядач групи «Інформаційний спротив» Костянтин Машовець.

І, за оцінкою **Миколи Мельника,** ветерана російсько-української війни, експерта аналітичної групи «Левіафан», у Росії «немає достатніх сил та засобів для істотного прориву».

> *«Сили оборони, попри перевагу росіян фактично в усьому, – живій силі, техніці, засобах БПЛА, – доволі успішно протидіють росіянам»*, – зазначив він в ефірі Радіо Донбас Реалії.

View the media content

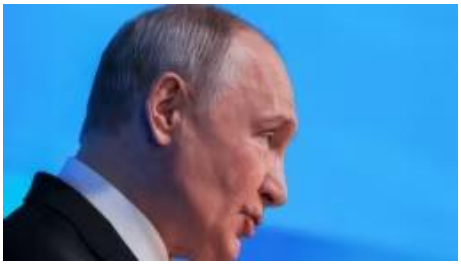
Крім того, Костянтин Машовець вважає «цілком імовірним», що принаймні на одному напрямку ЗСУ можуть контратакувати за прикладом Лиманського. В такому разі, прогнозує він, «уся ця Слов'янсько-Краматорська затія російського ГШ явно ризикує закінчитися безуспішно, причому ще до нового року».

> *«Як на мене, для того, щоб утримати цю агломерацію, ЗСУ так чи інакше доведеться проводити, принаймні, **на одному з трьох напрямків (Добропільському, Костянтинівсько-Краматорському або Слов'янському) власні активні дії**»*, – вважає військовий оглядач.

Однак, зазначає він, противник зі свого боку прагне за «максимально стислі строки» повністю ліквідувати Костянтинівський район оборони ЗСУ і вийти

основними силами своїх передових частин на ближні підступи до Дружківки і Краматорська, до того ж «явно прагне зробити це одночасно».

> *«Цілком очевидною стала* ***тенденція щодо подальшого погіршення становища передових українських підрозділів, які ведуть бойові дії в Костянтинівському районі оборони ЗСУ****... По суті, наразі в оперативному сенсі противник сконцентрувався саме на остаточній ліквідації Костянтинівського району* ***оборони ЗСУ і*** *достатньо наблизився до досягнення цієї мети»*, – констатує Машовець.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:
«Переломний рік для Путіна і Росії»: на що розраховує Кремль?

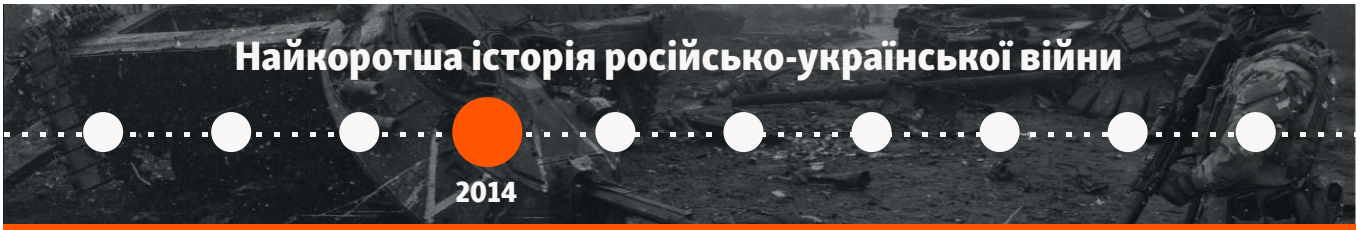
Битва за Костянтинівку: що визначить фінал?

Костянтин Машовець прогнозує, що визначальним як для Костянтинівського, так і для сусіднього Краматорському напрямку, ймовірно, стане саме тривалість боїв за Костянтинівку.

> *«Очевидно, що зосереджене на лівому фланзі операційної зони російського угруповання військ «Юг», не «взявши» остаточно Костянтинівку, просто не зможе наступати на досить широкому фронті з півдня та південного сходу на Дружківку та Краматорськ»*, – пояснює він.

За його оцінкою, якщо Росія не зможе взяти Костянтинівку найближчим часом, то не зможе одночасно прориватись до Дружківки та Краматорська зі сходу та південного заходу. Таким чином, провалиться класична тактика агресора зі взяття українських міст – намагання взяти їх у «кліщі».

> *«Характерно, що воно це розуміє, і вже зараз намагається уникнути такого сценарію, різко активізувавши на Дружківському напрямку правий фланг свого угруповання військ «Центр»,* – зауважує він.

Дивитись на сайті →

Микола Мельник також вказує на роль Костянтинівки для цієї ділянки фронту – на противагу деяким оцінкам (таку, зокрема, давав у своєму матеріалі американський CNN), згідно з якими місто втратило для Сил оборони оперативне значення.

> *«Костянтинівка – це місце, де росіяни втрачають своїх людей, ресурси і резерви.* ***Відповідно, як стримувальний фактор Костянтинівка є необхідною****, – аргументує він. – Станом на зараз Костянтинівка – це просто південний фланг оборони Дружківки. Тому що всі розуміють, щойно ворог встановить контроль над Костянтинівкою, він продовжить свій рух на Дружківку. Ми не можемо так казати, що Костянтинівка не має жодного оперативного значення».*

Водночас, зауважує експерт, також важливо не утримувати місто, якщо воно таке значення втратить.

> *«Питання в тому, чи треба продовжувати практику «тримаємося зубами за будь-який клаптик землі» без будь-якої тактичної необхідності...* ***Наскільки я чув, такі практики починають потрошку, але все ж відходити в минуле****», –* каже Микола Мельник.

Костянтинівка. Кадр із відео, знятого дроном бригади Департаменту патрульної поліції «Хижак» і оприлюдненого у березні 2026 року

І наголошує, що сам по собі вихід українських сил із Костянтинівки – в разі ухвалення такого рішення – не означатиме кризу.

> *«Іноді відступ є лише частиною маневру. Іноді для збереження живої сили, техніки та засобів треба відступити, якщо немає можливості втримуватися. І це нормально. Поки є армія, поки у нас є люди, ми можемо воювати далі.* ***Не буде ніяких проблем чи кризи, якщо нам доведеться залишити Костянтинівку. Адже війна буде тривати****»,* – пояснює експерт.

Однак поки Микола Мельник прогнозує продовження боїв за Костянтинівку – і, можливо, «ще доволі тривалий час». На його думку, все залежатиме від двох факторів: підтримки з боку західних партнерів і того, як Росія вирішуватиме свою проблему з поповненням особового складу.

> *«****Я не готовий сказати, що росіяни захоплять Костянтинівку до кінця року. Так само, як і не певен, що ми її втримаємо у 2027-му****, тому що фізично там вже буде випалена земля, і, можливо, наше командування ухвалить рішення вийти з метою збереження особового складу. Я наголошую, поки є особовий склад і люди, які готові воювати, нічого не втрачено»,* – каже експерт.

Заступник керівника Офісу президента України **Павло Паліса** на початку вересня цього року заявив, що політичне керівництво Росії встановило черговий новий дедлайн для повної окупації Донецької області – до кінця 2026 року, а російські військові просять змістити цей термін до 31 березня 2027 року. Про

дедлайн із повної окупації Донеччині до кінця року з посиланням на наближене до Кремля джерело повідомляв і Reuters.

В американському Інституті вивчення війни (ISW) підрахували, що з лютого 2022 року очільник РФ Володимир Путін встановлював командуванню російських військ щонайменше 15 термінів захоплення Донецької області, про які повідомлялося – і які не були виконані.

За підрахунками аналітиків, за нинішніх темпів наступу, армія РФ змогла б захопити решту 19 відсотків Донецької області до 2 жовтня 2032 року.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Абсолютний рекорд втрат РФ: чи здатна російська армія продовжувати війну?

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Це справжнє пекло». Росія кинула максимум сил на два напрямки – OSINT-аналітик

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Битва за Донбас: головне 12 листопада (оновлюється)

Донбас.Реалії

Донбас.Реалії – проєкт для Донбасу та про Донбас по обидва боки лінії розмежування. З 2014 року ми створюємо та добуваємо унікальний контент – ексклюзиви з окупованих міст і лінії фронту, відео й фото, мультимедійні репортажі, розслідування, радіо та телепрограми.

У соцмережах:

– Facebook

– Telegram

– Instagram

– Twitter

– Телепроєкт Донбас Реалії на YouTube

– Радіо Донбас Реалії на YouTube

Україна | Суспільство | Війна | Донбас

© Радіо Свобода, 2026 | Усі права застережено.